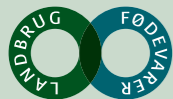

FÆLLES LØSNINGER

- for natur og landbrug

Landbrug & Fødevarer
Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V
W www.lf.dk

T +45 33 39 40 00
E info@lf.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø
W www.dn.dk

T +45 39 17 40 00
E dn@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Fælles løsninger

Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforenings fælles løsninger

“Fælles løsninger – for natur og landbrug” hedder udspillet, som er resultatet af måneders arbejde mellem to organisationer.

Landbrugets og naturens største interesseorganisationer er gået sammen i et opsigtsvækkende samarbejde og fremlægger nu et stort udspil til Folketingets partier, som både kan sikre markante klimareduktioner på omkring 10 procent af landbrugets udledning af klimagasser, hjælpe landbrugserhvervet og etablere flere og sammenhængende naturområder igennem omlægning eller udtagning af et areal på to gange Falsters størrelse. “Fælles løsninger – for natur og landbrug” hedder udspillet, som er resultatet af måneders arbejde mellem de to organisationer.

Med udspillet viser de, at det er muligt – allerede i dag – at igangsætte tiltag, der kan give naturen mere plads, sænke klimabelastningen og samtidig gavne erhvervet.

Løsningen er ambitiøs jordfordeling og en moderniseret ammoniakindsats.

I forslaget fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer kommer der fokus på at tage dårlig landbrugsjord ud af drift eller omlægning mod kompensation og samtidig give landmændene mulighed for at bytte sig til bedre og mere sammenhængende landbrugsjord – til fordel for landmanden og naturen.

Anbefalinger

En moderne ammoniakindsats

Fælles anbefalinger fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer

Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Landbrug & Fødevarer (L&F) er enige om, at ammoniakindsatsen og ammoniakreguleringen i husdyrbrugsloven kan forbedres.

Husdyrbrugslovens regler for ammoniakudledning fra staldanlæg til nærliggende natur giver i dag udfordringer for både husdyrbrug, der gerne vil modernisere deres anlæg og udvikle deres bedrift, og for natur, der belastes af ammoniak.

Reglerne kan i dag betyde, at husdyrproducenter nær ammoniakfølsomme naturområder fx fastlåses i en situation, hvor de ikke kan få godkendt en modernisering af deres staldanlæg, men i stedet tvinges til at forsætte produktionen på de eksisterende anlæg over en længere årrække.

Dette betyder, at den nærliggende natur i mellemtiden må tåle en uændret høj ammoniakbelastning.

Følgende fire anbefalinger vil samlet skabe bedre vilkår for både natur og for berørte husdyrproducenter. De fire forslag skal ses som en samlet indsats, der gennemføres samtidigt.

Alternative virkemidler

➤ DN og L&F anbefaler en mere fleksibel regulering, hvor det gøres muligt at vælge alternative virkemidler til at leve op til husdyrbrugslovens ammoniakkrav, samtidig med at naturarealer i nærheden udvikles og kan få en større naturværdi.

➤ De alternative virkemidler kunne f.eks. være afgræsning, høslæt, reduktion eller ophør med gødskning, som samtidig har en positiv natureffekt. Dette skal være med til at fremme den enkelte lodsejers lyst til at gøre en indsats for naturen.

Differentieret beskyttelse af ny natur

➤ DN og L&F anbefaler, at ny natur (fastlagt ved en skæringsdato) etableret på privat og frivillig basis, ikke skal udløse specifikke ammoniakkrav i henhold til husdyrbrugsloven, når et husdyrbrug skal miljøgodkendes. Dette skal også fremme den enkelte lodsejers lyst til at gøre en indsats for naturen.

➤ Husdyrlovens specifikke ammoniakregulering er nemlig medvirkende til, at mange landmænd i dag trods ønske om at etablere ny natur eller pleje eksisterende er tilbageholdende hermed, fordi de er bange for, at naturen opnår en tilstand, så de eller deres naboer bliver pålagt ammoniakkrav på deres husdyrbrug, fx når de ønsker at udvide dem.

Differentierede krav i nærheden af kategori 2 naturområder

➤ DN og L&F anbefaler at igangsætte en nærmere udredning af, hvordan der eventuelt kan indføres differentierede krav af kategori 2 arealer (blandt andet større heder og overdrev beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder), hvor man gør kravene afhængige af arealets naturkvalitet.

➤ Husdyrbrugsloven fastsætter i dag en ensartet beskyttelse af disse kategori 2 arealer, der kan forhindre udvikling af nye og mere miljøvenlige stalde.

Erstatning for nedlukning af bedrifter med uhensigtsmæssig placering i forhold til ammoniakfølsom natur

➤ DN og L&F anbefaler, at der etableres en opkøbsordning rettet mod de mest uhensigtsmæssigt placerede husdyrbrug.

➤ Organisationerne anbefaler endvidere, at der gennemføres en analyse af, hvor mange bedrifter, der reelt ikke kan udvikles under de gældende krav.

➤ Mange husdyrbedrifter har i dag en beliggenhed i nærheden af ammoniakfølsom natur, der betyder en særlig stor belastning for naturen, og som samtidig er med til at begrænse deres mulighed for at kunne udvikle eller modernisere produktionen. Dette gælder også, selvom en modernisering af anlægget rent faktisk ville kunne reducere ammoniakudledningen i nogen grad.

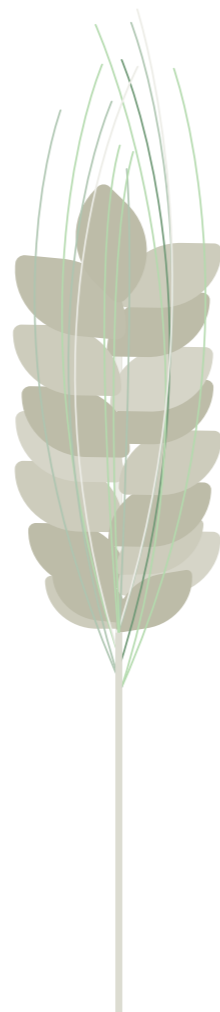
➤ En del af disse husdyrbedrifter vil ikke kunne hjælpes af de øvrige forslag. Det vil derfor være en fordel for både naturen og for den enkelte husdyrproducent, hvis der bliver indført en ordning, hvor udfasning af husdyrproduktionen kan fremmes mod erstatning, så belastningen af naturområdet mindskes, fordi ammoniakudledningen i så fald nedbringes hurtigere end med de nuværende regler.

Anbefalinger

Multifunktionel jordfordeling skal være omdrejningspunkt i en jordreform

Fælles anbefalinger fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer (L&F) og Danmarks Naturfredningsforening (DN) er enige om, at der er behov for en indsats, hvis vi skal imødegå og tilpasse os klimaforandringerne, sikre et godt vandmiljø og en rig og mangfoldig natur.

Organisationerne er enige om, at indsatsen skal ske i samspil med en bæredygtig og konkurrencestærk dansk landbrugs- og fødevarerproduktion. På baggrund af fælles gode erfaringer fra *Realdanias Collective Impact* initiativ mener L&F og DN, at multifunktionel jordfordeling er et centralt redskab til at finde holdbare løsninger i landskabet, som kan imødekomme dette indsatsbehov.

➊ I et tæt befolket land som Danmark er plads en kostbar ressource. Derfor har vi en fælles interesse i at finde løsninger, der optimerer den måde, vi bruger landskabet på, så vi bedst imødekommer alles behov på de samme kvadratmeter. Det inkluderer bl.a. at sikre plads til mere natur og plads til landbrug.

➋ **L&F og DN anbefaler**, at indsatsen skal prioriteres nu, og opfordrer derfor til, at der tilføres yderligere statslige midler til den multifunktionelle jordfordelingsfond, som blev søsat med tørkepakken. Det anbefales, at fonden får en volumen i milliardstørrelsen.

➌ Der skal afsættes tilstrækkelige midler til, at der inden for få år kan opnås håndfaste resultater i landskabet som følge af køb og salg af arealer og frivillige aftaler om udtagning eller ekstensivering af driften på op til 100.000 ha. Det areal svarer til 1-2 gange Falster til mere natur, friluftsliv m.m.

➍ **L&F og DN anbefaler**, at indsatsen skal prioriteres i ådale, lavtliggende landbrugsarealer, kulstofrige jorde og i områder, hvor myndighederne har besluttet at øge beskyttelsen af drikkevand, samt som led i at løse lokale udfordringer i områder, hvor landbrugsbedrifter ligger uhensigtsmæssigt ift. ammoniakfølsom natur. Det er her, hvor der kan opnås størst synergi mellem forskellige interesser og dermed de mest omkostningseffektive løsninger.

➎ Det vil levere resultater på en lang række områder herunder især reducere udledningen af klimagasser, reducere udledningen af kvælstof til vandmiljøet, sikre en målrettet beskyttelse af drikkevandet, forbedret sikring mod oversvømmelser, give mere plads til naturen samt mulighed for at fastholde og øge bosætningsattraktion og turistindtægter i landdistrikterne. Det vil også medvirke til at skabe vækst og udvikling i landbrugserhvervet som følge af bl.a. optimeret arrondering, mere dyrkningssikre arealer og større investeringssikkerhed for den enkelte bedrift.

➏ **L&F og DN anbefaler**, at multifunktionelle jordfordelingsprojekter drives ud fra det koncept, som er skabt i *Realdanias Collective Impact* initiativ. Herunder at multifunktionel jordfordeling skal ske i et tæt samspil mellem lodsejere, borgere, interesseorganisationer og myndigheder, og kan initieres offentligt såvel som privat. Det skal være en 'bottom up'-proces i form af tidlig inddragelse af lodsejere og lokalsamfund med plads til at finde løsninger lokalt. Organisationerne er enige om, at multifunktionelle jordfordelingsprojekter henvender sig til de borgere, der er interesserede i at deltage, og til de lodsejere, der vil bringe arealer i spil.